

DATOS IDENTIFICATIVOS

Historia: Historia das culturas ibéricas

Materia	Historia: Historia das culturas ibéricas			
Código	V01G400V01201			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Rodríguez Lago, José Ramón Seijas Montero, María			
Profesorado	Rodríguez Lago, José Ramón Seijas Montero, María			
Correo-e	jrlago@uvigo.es mariaseijas@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
Descrición xeral	A materia, que se integra na formación básica do grao, pretende axudar a coñecer e saber explicar os contidos e conceptos fundamentais relacionados cos contactos históricos e culturais de España, Portugal e Galicia desde a Idade Media ata os nosos días.			

Competencias

Código	
A1	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que o estudantado teña a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B5	Capacidade do estudantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
B6	Ser quen de apreciar outras culturas e expresións artísticas e competentes para sensibilizar á contorna propia na apreciación da diversidade intercultural. Explorar ademais as repercusións sociais, profesionais, educativas e culturais dos usos lingüísticos e da aprendizaxe das linguas estudadas no grao.
B9	Posuír as habelencias de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando de xeito autónomo baseándose nos coñecementos adquiridos e no uso das novas tecnoloxías.
B10	Integrar coñecementos e poder desenvolver un proceso de comunicación sólido a partir dunha información que, aínda que sexa incompleta, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas ao proceso comunicativo.
C16	Coñecemento da historia dos países da Península Ibérica.
D2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
D3	Capacidade de xerar novas ideas.
D6	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D8	Capacidade de análise e síntese.
D9	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
D10	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.
D11	Capacidade para elaborar textos orais e escritos de diferente tipo.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Coñecer e saber explicar os contidos e conceptos fundamentais relacionados coas expansións e os contactos culturais de España, Portugal e Galicia desde a Idade Media ata os nosos días, especialmente aquelas relacionadas co colonialismo e postcolonialismo	A1	B5	C16	D2
	A2	B6		D3
	A3	B9		D6
	A5	B10		D8
				D9
			D10	
			D11	
			D12	

Contidos

Tema	
1. A formación dos reinos	1.1. A formación dos primeiros reinos cristianos. 1.2. A formación do reino de Portugal. 1.3. A formación dos reinos de Castela e Aragón.
2. Os séculos modernos na Península ibérica.	2.1. Bases estruturais na época moderna. 2.2. A cultura na época moderna. 2.3. A evolución política dos reinos peninsulares.
3. Liberalismo, tradicionalismo e nacionalismos.	3.1. O liberalismo en España, Portugal e Galicia. 3.2. As correntes tradicionalistas en España, Portugal e Galicia. 3.3. O Iberismo 3.4. Os nacionalismos en España e Galicia.
4. As dictaduras do século XX	4.1. Da monarquía a república en España e Portugal. 4.2. O salazarismo. 4.3. O franquismo.
5. A apertura exterior dos pobos peninsulares.	5.1. A formación dos imperios coloniais. 5.2. O proceso de independencia e descolonización dos imperios. 5.3. Os movementos migratorios.
6. Os sistemas democráticos e a integración europea.	6.1. Os procesos de transición democrática en Portugal e España. 6.2. O proceso de integración nas Comunidades Europeas de España e Portugal. 6.3. Portugal e España como membros da Unión Europea

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Debates	14	31	45
Traballos de aula	9	21	30
Actividades introdutorias	1	0	1
Sesión maxistral	23	0	23
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	50	51

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Debates	Modalidade presencial: Charla aberta entre un grupo de estudantes ou estudantes co profesorado. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral... Modalidade semipresencial: Discusión por medio de titorías virtuais entre un grupo de estudantes co profesorado. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral...
Traballos de aula	Modalidade presencial: O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. O seu desenvolvemento pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante. Modalidade semipresencial: O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula virtual, a través da plataforma FAITIC, baixo as directrices e supervisión do profesor. O seu desenvolvemento pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.

Actividades introductorias	<p>Modalidade presencial: Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.</p> <p>Modalidade semipresencial: Conforme ao establecido na memoria do grao, o alumnado desta modalidade debe asistir, presencialmente, a estas actividades. Xa que logo, non hai diferenzas coa modalidade presencial.</p>
Sesión maxistral	<p>Modalidade presencial: Exposición por parte do profesorado de contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.</p> <p>Modalidade semipresencial: Transmisión por parte do profesorado a través da plataforma FAITIC, de contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.</p>

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	<p>Modalidade presencial Sesión maxistral: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado. Debates: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado en función das actividades que se realicen e das metodoloxías docentes empregadas. Traballos de aula: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado en función dos traballos concretos que teña que realizar. Resolución de problemas e/ou exercicios: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado e as cuestións concretas que este propoña. Modalidade semipresencial Sesión maxistral: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado. Debates: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado en función das actividades que se realicen e das metodoloxías docentes empregadas. Traballos de aula: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado en función dos traballos concretos que teña que realizar. Resolución de problemas e/ou exercicios: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado e as cuestións concretas que este propoña.</p>
Debates	<p>Modalidade presencial Sesión maxistral: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado. Debates: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado en función das actividades que se realicen e das metodoloxías docentes empregadas. Traballos de aula: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado en función dos traballos concretos que teña que realizar. Resolución de problemas e/ou exercicios: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado e as cuestións concretas que este propoña. Modalidade semipresencial Sesión maxistral: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado. Debates: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado en función das actividades que se realicen e das metodoloxías docentes empregadas. Traballos de aula: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado en función dos traballos concretos que teña que realizar. Resolución de problemas e/ou exercicios: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado e as cuestións concretas que este propoña.</p>

Traballos de aula	<p>Modalidade presencial Sesión maxistral: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado. Debates: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado en función das actividades que se realicen e das metodoloxías docentes empregadas. Traballos de aula: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado en función dos traballos concretos que teña que realizar. Resolución de problemas e/ou exercicios: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado e as cuestións concretas que este propoña. Modalidade semipresencial Sesión maxistral: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado. Debates: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado en función das actividades que se realicen e das metodoloxías docentes empregadas. Traballos de aula: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado en función dos traballos concretos que teña que realizar. Resolución de problemas e/ou exercicios: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado e as cuestións concretas que este propoña.</p>
-------------------	--

Probas	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	<p>Modalidade presencial Sesión maxistral: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado. Debates: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado en función das actividades que se realicen e das metodoloxías docentes empregadas. Traballos de aula: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado en función dos traballos concretos que teña que realizar. Resolución de problemas e/ou exercicios: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado e as cuestións concretas que este propoña. Modalidade semipresencial Sesión maxistral: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado. Debates: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado en función das actividades que se realicen e das metodoloxías docentes empregadas. Traballos de aula: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado en función dos traballos concretos que teña que realizar. Resolución de problemas e/ou exercicios: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado e as cuestións concretas que este propoña.</p>

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Debates	<p>Modalidade presencial: Proba na que o alumnado debe demostrar o grao de adquisición das competencias previstas na materia, a través da súa participación na discusión na aula, sobre un tema concreto e dar resposta as preguntas formuladas polo profesorado.</p> <p>Modalidade semipresencial: Proba na que o alumnado debe demostrar o grao de adquisición das competencias previstas na materia, coa súa participación a través da plataforma FAITIC sobre un tema concreto e dar resposta as preguntas formuladas polo profesorado.</p>	30	A2 B6 C16 D2 A3 B10 D3 A5 D8 D10 D11

Traballos de aula	<p>Modalidade presencial: Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.</p> <p>Modalidade semipresencial: O alumnado preparará este tipo de proba a través da plataforma FAITIC. Non obstante, conforme ao establecido na memoria do grao, o alumnado desta modalidade pode asistir, presencialmente, a realización da proba avaliativa consistente nun cuestionario común co alumnado da modalidade presencial.</p>	10			C16 D6 D12
Resolución de problemas e/ou exercicios	<p>Modalidade presencial: Proba única na que o alumnado debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesorado. Desta maneira, o alumnado debe aplicar os coñecementos que adquiriu.</p> <p>Modalidade semipresencial: Proba única na que o alumnado debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesorado. Desta maneira, o alumnado debe aplicar os coñecementos que adquiriu. Conforme ao establecido na memoria do grao, o alumnado desta modalidade debe asistir, presencialmente, a esta proba. Xa que logo, non hai diferenzas coa modalidade presencial.</p>	60	A1 B9 B10	C16 D8 D9	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Modalidade presencial:

Para poder optar ao sistema de avaliación continúa o alumnado deberá asistir, cando menos, a 10 das 14 sesións teóricas previstas na programación. Na última semana do cuadrimestre o alumno de avaliación continúa debe facer un exercicio escrito no que debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesor.

Nas aulas prácticas o alumnado de avaliación continúa deberá facer dous cuestionarios, un á metade do cuadrimestre e outro na última sesión, cun valor cada un de 0,5 puntos sobre a cualificación final.

Na última semana do cuadrimestre o alumnado que non seguiu a avaliación continúa ou perdeu o dereito a mesma, poderá realizar un exercicio escrito que constará dunha parte teórica e doutra práctica. A parte teórica, que representará o 60% da cualificación, versará sobre contidos do programa da materia. A parte práctica, que representará o 40% da cualificación, versará sobre aspectos do programa que foran traballados durante o curso. Para poder superar o exercicio será necesario obter, como mínimo, un 3 na parte teórica e un 2 na práctica.

Na segunda edición (xullo), o alumnado deberá realizar un exercicio escrito que constará dunha parte teórica e doutra práctica. A parte teórica, que representará o 60% da cualificación, versará sobre contidos do programa da materia. A parte práctica, que representará o 40% da cualificación, versará sobre aspectos do programa que foran traballados durante o curso. Para poder superar o exercicio será necesario obter, como mínimo, un 3 na parte teórica e un 2 na práctica.

Modalidade semipresencial:

Na última semana do cuadrimestre o alumno de avaliación continúa debe facer un exercicio escrito no que debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesor

O alumnado de avaliación continúa deberá facer dous cuestionarios, un á metade do cuadrimestre e outro na última sesión, cun valor cada un de 0,5 puntos sobre a cualificación final. Conforme ao establecido na memoria do grao, o alumnado desta modalidade pode asistir, presencialmente, a realización destas probas.

Na última semana do cuadrimestre o alumnado que non seguiu a avaliación continúa poderá realizar un exercicio escrito que constará dunha parte teórica e doutra práctica. A parte teórica, que representará o 60% da cualificación, versará sobre contidos do programa da materia. A parte práctica, que representará o 40% da cualificación, versará sobre aspectos do programa que foran traballados durante o curso. Para poder superar o exercicio será necesario obter, como mínimo, un 3 na parte teórica e un 2 na práctica. Conforme ao establecido na memoria do grao, o alumnado desta modalidade debe asistir, presencialmente, a esta proba.

Na segunda edición (xullo), o alumnado deberá realizar un exercicio escrito que constará dunha parte teórica e doutra práctica. A parte teórica, que representará o 60% da cualificación, versará sobre contidos do programa da materia. A parte práctica, que representará o 40% da cualificación, versará sobre aspectos do programa que foran traballados durante o curso. Para poder superar o exercicio será necesario obter, como mínimo, un 3 na parte teórica e un 2 na práctica. Conforme ao establecido na memoria do grao, o alumnado desta modalidade debe asistir, presencialmente, a esta proba.

Outros comentarios:

Faranse duas titorías grupais ao longo do cuadrimestre para a modalidade semipresencial.

Bibliografía. Fontes de información

Barreiro Fernández, X.R. e Villares, R. (dirs.), **A gran historia de Galicia**, La Voz de Galicia,

Floristán, A. (coord.), **Historia de España en la edad moderna**, Ariel,

Fontana, J. y Villares, R., **Historia de España**, Crítica,

García Cárcel, R. (coord.), **Historia de España (siglos XVI y XVII). La España de los Austrias**, Cátedra,

García Cárcel, R. (coord.), **Historia de España (siglo XVIII). La España de los Borbones**, Cátedra,

Ramos, R., **História de Portugal**, A esfera dos livros,

Villares, R., **Historia de Galicia**, Galaxia,

Recomendacións

Outros comentarios

Os alumnos de intercambio deben coñecer o idioma en que se imparte a materia para poder seguila e ser capaces de ler en portugués.
